จะคิดต้นทุนผลิตภัณฑ์ตามวิธีต้นทุนเต็มหรือตามต้นทุนผันแปร

(Full costing vs. marginal costing)

การคำนวณต้นทุนตามวิธีต้นทุนเต็มที่เรียกว่า full หรือ absorption costing นี้ถือหลักที่ว่า ต้นทุนของผลิตภัณฑ์คือต้นทุนการผลิตทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นต้นทุนผลิตในส่วนที่ผันแปร หรือในส่วนที่คงที่ก็ตาม ผลจากการคิดคำนวณต้นทุนแบบนี้ทำให้กิจการมีกำไรสูงขึ้นในภาวะที่ยอดขายไม่ได้เปลี่ยนไปแต่ผลิตสินค้ามากขึ้น ปริมาณสินค้าคงเหลือจะเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เพราะจะมีการกระจายต้นทุนคงที่ลงสู่ผลิตภัณฑ์ ทำให้ต้นทุนสินค้าที่ขายต่ำลง สินค้าที่ยังขายไม่ได้ก็จะเพิ่มปริมาณสินค้าคงคลัง ไม่ผิดนักถ้าจะกล่าวว่า การคำนวณต้นทุนตามวิธีต้นทุนเต็มใช้ในการจัดทำรายงานการเงินเสนอแก่ผู้ถือหุ้นซึ่งจะเห็นข้อมูลตัวเลขกำไรเท่านั้น
โดยไม่มีทางทราบได้เลยว่า จริงๆแล้วยอดขายยังคงเดิมไม่เปลี่ยนแปลงไปจากงวดที่แล้ว

ส่วนการคำนวณต้นทุนตามวิธีต้นทุนผันแปร จะถือหลักที่ว่า ต้นทุนของผลิตภัณฑ์จะเป็นต้นทุนที่มีลักษณะผันแปรไปตามจำนวนของการผลิตเท่านั้น ก็คือ วัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิตผันแปร ส่วนค่าใช้จ่ายการผลิตในส่วนที่คงที่ให้ถือเป็นต้นทุนงวดเวลา (period cost)
เมื่อเป็นเช่นนี้ หากยอดขายและยอดผลิตไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปจากงวดก่อน ต้นทุนงวดปัจจุบันก็จะไม่แตกต่างไปจากต้นทุนงวดที่แล้ว ในแง่ของฝ่ายจัดการผลประกอบการในงวดนี้และงวดที่แล้วจะไม่แตกต่างกัน ไม่ผิดนักถ้าจะกล่าวว่า การคำนวณต้นทุนตามวิธีต้นทุนผันแปรใช้ในการจัดทำรายงานเสนอฝ่ายจัดการ เพราะจะช่วยให้ฝ่ายจัดการสามารถประเมินผลประกอบการของกิจการตามที่เป็นจริง

Contribution this issue: ดร. ดนัย ปัตตพงศ์*

* ผู้แต่ง/เจ้าของ Statistics Talks(70+ issues) เอกสารวิชาการด้านการวิจัยและสถิติประยุกต์ที่นำเสนอเครื่องมือทางสถิติเพื่อการวิจัยในระดับปริญญาโท เอก ตลอดจนตัวอย่างของการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

* ผู้พัฒนา FINALYSIS... a dedicated software สำหรับให้บริการนักธุรกิจที่ต้องการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางการเงินของโครงการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์(บ้านจัดสรร/จัดสรรที่ดินเพื่อการอุตสาหกรรม/อาคารชุด/อาคารสำนักงานให้เช่า) โรงแรม โรงพยาบาลเอกชน ห้างสรรพสินค้า โรงงานน้ำตาล โรงงานกระดาษ โรงไฟฟ้าชีวมวล ฯลฯได้เห็นตัวเลขก่อนโครงการเกิด หลีกเลี่ยงความผิดพลาดเป็นร้อยเป็นพันล้านหากเกิดการลงทุนจริง (กำหนด DEBUT 1 เมษายน 2569)

* ผู้แต่งหนังสือ" การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางการเงินและการจัดวงเงินเครดิตของโครงการลงทุน " ประกอบด้วยตัวอย่างของธุรกิจจริงที่ไม่เปิดเผยชื่อนับ 100 บริษัท ครอบคลุมอุตสาหกรรม 24 อุตสาหกรรม

* Co-developer ซอฟแวร์ en◉gex◉cel® สำหรับใช้ทดสอบ/เรียนรู้ศัพท์ (ประกอบด้วยแบบฝึกหัดและเฉลยกว่า 90 บทครอบคลุมศัพท์ระดับ SAT/IELTS/TOEFL กว่า 12,000 คำ) และไวยากรณ์อังกฤษ (ประกอบด้วยแบบฝึกหัดและเฉลยกว่า 160 บทหรือกว่า 10,000 ข้อครอบคลุมเนื้อหาระดับอุดมศึกษาและTOEFL) มาพร้อมกับไฟล์เสียง/ไฟล์ข้อมูล/ฯลฯ อีกมาก (กำหนด DEBUT 1 เมษายน 2569)

email : dpattaphongse@gmail.com